

РЕШЕНИЕ

№ 64

гр. гр.Несебър, 26.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – НЕСЕБЪР, VI-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на двадесети февруари през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: Валери Вл. Събев

при участието на секретаря Мая Р. Деянова
като разгледа докладваното от Валери Вл. Събев Гражданско дело №
20232150100879 по описа за 2023 година

Предявени са установителни искове с правно основание по чл. 422 ГПК вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД
вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 от ТЗ, по чл. 422 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 от ЗЗД и по чл. 422 ГПК вр. чл. 92,
ал. 1 от ЗЗД.

От ищеца „*****“ АД срещу А. Ф. Р. са предявени искове за установяване, че ответникът
дължи на ищеца **сумата от 541,24 лева**, представляваща главница по Договор за банков
потребителски кредит на физическо лице, усвояван чрез овърдрафт по разплащателна сметка №
417/0085 от 27.11.2018г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на
подаване на заявлението – 14.11.2022г. до окончателното изплащане на вземането, **сумата от 56,78
лева**, представляваща лихва върху просрочена главница за периода 31.12.2021г. до 14.11.2022г.,
сумата от 3,64 лв., представляваща неустойка за просрочена редовна лихва за периода
31.12.2021г. до 14.11.2022г., **сумата от 44,16 лв.**, представляваща неустойка за просрочена
главница за периода 31.12.2021г. до 14.11.2022г. Твърди, че между страните бил сключен
соченият договор за кредит, като ответникът усвоил сумата от 500 лв., която следвало да върне до
27.11.2021г. Излага, че е налице неизпълнение на задължението на ответника. Обръща внимание,
че сумата от 41,24 лв. е начислена като неразрешен овърдрафт. Навежда, че при неизпълнение на
договора са предвидени лихва върху просрочена главница. С тези доводи от съда се иска да уважи
претенциите. Претендират се разноски.

В срока по чл. 131 ГПК от ответника А. Ф. Р. не е подаден отговор на исковата молба.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и след като обсъди събраните по делото
доказателства, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По предявените искове по чл. 422 ГПК вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 от ТЗ:

В тежест на ищеца е да докаже, че между него и ответника е бил сключен Договор за
банков потребителски кредит на физическо лице, усвояван чрез овърдрафт по разплащателна

сметка № 417/0085 от 27.11.2018г., че е усвоена сумата от 500 лв., че е настъпила изискуемост на претендираната сума за главница, изискуемост на неразрешен овърдрафт от 41,24 лв., както и размерът им. В тежест на ответника, при доказване на горните обстоятелства, е да установи, че е изпълнил задълженията си по договора.

Видно от Договор за банков потребителски кредит на физическо лице, усвояван чрез овърдрафт по разплащателна сметка № 417/0085 от 27.11.2018г. (на л. 10 – л. 20 от делото), „*****” АД отпуснало на кредитополучателя А. Ф. Р. сумата от 500 лв. – под формата на овърдрафт по разплащателна сметка.

Видно от информация за сметка и дневни салда относно сметката на ответника за периода 20.11.2018г. – 21.08.2023г. (на л. 25 – л. 27 от делото), в посочения период периодично са правени погашения на задълженията по овърдрафта, но като специфична кредитна линия ответникът се е ползвал отново от тях, като към крайният срок за погасяване на кредита – 27.11.2021г. (с оглед удължаването му), дължимата сума била в размер на 500 лв. – главница и 41,24 лв. – неразрешен овърдрафт. Видно от чл. 7 от договора крайният срок за погасяването му е бил 27.11.2019г., но в чл. 12.1 е предвидена възможност за удължаване на срока с още една година – при условия, че кредитополучателят спазва условията на договора и не е в просрочие на вноските (удължаването на срока се установява от посоченото извлечение от банкова сметка, неоспорено от ответника). С оглед настъпилия падеж за погасяване на вноските по договора за кредит – 27.11.2021г. и представените доказателства, че към тази дата (а и до момента) сумата не е погасена от ответника, то искът за главница е основателен и следва да бъде уважен изцяло за сумата от 500 лв.

Видно от цитираните писмени доказателства по време на действието на договора се е формирал т. нар. „неразрешен овърдрафт“, представляващ незаплатени договорни лихви до датата на прекратяване на договора в размер на 41,24 лв. С оглед разпоредбата на 430, ал. 2 от ТЗ, която задължава кредитополучателят да заплаща и лихва (като възнаграждение за предоставения кредит) съдът намира, че искът е основателен и за тази сума.

Дължимост на посочените суми се установява и от представеното извлечение от счетоводни книги (на л. 24 от делото), което не е оспорено от ответника.

Във връзка с горните претенции следва да се обърне внимание, че в договора за кредит не се констатира неравноправни клаузи във връзка с главницата и неразрешения овърдрафт, нито нарушение на правилата за определяне на ГПР. Възнаградителната лихва и ГПР са ясно определени в договора за кредит. Начинът на определяне на възнаградителната лихва е достатъчно ясен и определен при ясни правила за условията, при които подлежи на изменение компонента „надбавка“. Размерът на лихвата също не може да бъде определен като прекомерен, поради което съдът не констатира нередовности при определяне.

Налага се извод, че на основание чл. 422 ГПК вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 от ТЗ следва да се уважат изцяло исквете за главница от 500 лв. и неразрешен овърдрафт (договорна лихва) от 41,24 лв.

По предявения иск по чл. 422 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД за обезщетение за забава:

В тежест на ищеца е да докаже наличието на главен дълг и изпадането на ответника в забава за периода 31.12.2021г. до 14.11.2022г.

С оглед констатираното, че крайният срок на договора е настъпил на 27.11.2021г., то се установява, че към 31.12.2021г. ответникът е изпаднал в забава за заплащане на посочените по-горе главници (чл. 84, ал. 1 ЗЗД). Искът е доказан и по своя размер от 56,78 лв. – лихва за забава,

поради което следва да бъде уважен изцяло.

По предявения иск по чл. 422 ГПК вр. чл. 92, ал. 1 от ЗЗД:

В тежест на ищеца е да докаже наличието валидни клаузи за неустойки в договора, реализирането на обстоятелства, при които тези неустойки се начисляват, както и размера на претендираните неустойки (в това число сумата от 3,64 лв., представляваща неустойка за просрочена редовна лихва за периода 31.12.2021г. до 14.11.2022г. и сумата от 44,16 лв., представляваща неустойка за просрочена главница за периода 31.12.2021 г. до 14.11.2022г.).

Сумата от 3,64 лв. се претендира като неустойка по чл. 5.4 от договора върху просрочена редовна лихва за периода 31.12.2021г. до 14.11.2022г. В чл. 5.4 от договора е предвидено „обезщетение за забава“ в размер на законната лихва от 10 %. Законна лихва за забава обаче се дължи само върху падежиралите вноски за главница, тъй като начисляването на лихви върху възнаградителни лихви представлява анатоцизъм и е недопустимо (в подобна насока трайната практика на ВКС - Решение № 66 от 29.07.2019 год. по т.д. № 1504/2018 год. на II т.о., Решение № 30 от 20.05.2020 год. по т.д. № 739/2019 год. на I т.о., Решение № 132 от 13.01.2021г. по т.д. № 2195/2019г. по описа на I търг. отделение на ВКС). Ето защо претенцията за сумата от 3,64 лв. е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Претенцията за неустойка в размер на 44,16 лв. отново се претендира на основание чл. 5.4 от Договора – в размер на законната лихва за периода 31.12.2021г. до 14.11.2022г. На практика с тази клауза се начисляват още веднъж задължения за лихва за забава в същия размер (като законната лихва по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД). Възлагането в тежест на потребителя на допълнителни разходи за управление на кредита в случай на забава, за които по правило потребителят дължи обезщетение в размер на лихвата за забава, противоречи на разпоредбите на чл. 10, ал. 2 ЗПК и чл. 33, ал. 1 ЗПК. В такава насока е практиката на върховната инстанция – Решение № 345 от 09.01.2019г. по т.д. № 1768/2018г. по описа на II търг. отделение на ВКС. Следователно посочената клауза е неравноправна по смисъла на чл. 143, ал. 2, т. 5 от ЗЗП и неустойка в размер на 44,16 лв. също не следва да бъде присъждана в полза на ищеца.

При този изход на спора на ищеца следва да бъдат присъдени направените от него разноски, съразмерно на уважената част от исквете. По отношение на разноските от заповедното производство в настоящото производство съдът дължи изричен осъдителен диспозитив (арг. от т. 12 от ТР 4/2013г. на ВКС, ОСГТК). В хода на заповедното производство ищецът е направил разноски в размер на 157 лв. Съразмерно на уважената част от установителните искиве следва да му се присъди сумата от 145,38 лв. В исковото производство ищецът е направил разноски в размер на 225 лв. – за платена държавна такса, като съразмерно на уважената част от исквете следва да му се присъдят 208,35 лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 от ТЗ, че А. Ф. Р., ЕГН *****, с адрес: с. *****, дължи на „*****“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление в гр. *****, сумата от 541,24 лева, от които 500 лв. - главница по Договор за банков потребителски кредит на физическо лице, усвояван чрез овърдрафт по разплащателна сметка № 417/0085 от 27.11.2018г. и 41,24 лв. –

неразрешен овърдрафт, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на заявлението – 14.11.2022г. до окончателното изплащане на вземането, а **на основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД - сумата от 56,78 лева**, представляваща лихва върху просрочена главница за периода 31.12.2021г. до 14.11.2022г.

ОТХВЪРЛЯ предявените иски с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 92, ал. 1 от ЗЗД от „*****“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление в гр. *****, срещу А. Ф. Р., ЕГН *****, с адрес: с. *****, за установяване дължимостта на **сумата от 3,64 лв.**, представляваща неустойка за просрочена редовна лихва за периода 31.12.2021г. до 14.11.2022г. и **сумата от 44,16 лв.**, представляваща неустойка за просрочена главница за периода 31.12.2021г. до 14.11.2022г.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК А. Ф. Р., ЕГН *****, с адрес: с. *****, да заплати на „*****“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление в гр. *****, сумата в размер на **145,38 лв.**, представляваща направените по заповедното производство разноси, съразмерно на уважената част от исковите и сумата в размер на **208,35 лв.**, представляваща направените по настоящото производство разноси, съразмерно на уважената част от исковите.

Решението може да бъде обжалвано пред Бургаски окръжен съд в двуседмичен срок от връчване на препис.

Съдия при Районен съд – Несебър: _____